

LXI.

Betænkning

over

Forslag til Beslutning af Folketinget.

(Angaaende Nedsættelse af et udenrigspolitisk Udvalg.)

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 28. Marts 1922).

Tanken om Nedsættelsen af et udenrigspolitisk Udvalg har flere Gange og fra flere Sider været fremme, og særlig under Krigen med de ekstraordinære Forhold ogsaa udadtil maatte der selvsagt være et stærkt Ønske blandt Rigsdagens Medlemmer om at faa et særligt Organ, hvortil Udenrigsministeren kunde henvende sig om udenrigspolitiske Spørgsmaal, og gennem hvilket Rigsdagens Partier kunde holde sig underrettet om vigtige Begivenheder udenfor Landets Grænser. I Udvalget har forskellige Opfattelser gjort sig gældende angaaende Fremgangsmaaden ved Nedsættelsen af et saadant Udvalg; men et Flertal er enedes om at stille nedennævnte Ændringsforslag, hvorefter Regeringen opfordres til for Rigsdagen at fremsætte Lovforslag om Nedsættelsen af et udenrigspolitisk Nævn bestaaende af Medlemmer af begge Rigsdagens Ting og valgt paa den for Valg af Statsrevisorer foreskrevne Maade (Grundlovens § 49, sidste Stykke).

Et *Mindretal* (Borbjerg, Hauge, J. P. Nielsen, Hans Rasmussen og Stauning) anser den nuværende Form for Behandling af udenrigspolitiske Spørgsmaal for at være ganske utilfredsstillende for Befolkningen. Det har været en Ulykke for Verden, at Udenrigspolitikken henlaa i et Mørke, der skjulte den ogsaa for Folkerepresentationen, og det socialdemokratiske Parti maa ønske, at der sker en Forandring i disse Forhold, som nu atter raader i Danmark. Paa

Grund af Forholdet til andre Nationer kan alle Spørgsmaal neppe behandles for aabne Døre, før Afgørelser foreligger, men ved den i Aarene 1914—20 gennemførte Praksis var der etableret en Form for Forhandling med Rigsdagen om disse Spørgsmaal, som gav Folkerepresentationen Adgang til en Kontrol med Udenrigspolitikken, som nu fuldstændig savnes. Mindretallet beklager, at det nuværende Ministerium saaledes har unddraget Rigsdagen enhver Adgang til at beskæftige sig med Udenrigspolitikken og ønsker, at denne Tilsidesættelse skal ophøre.

Mindretallet har derfor skitseret en Plan, hvorefter der skulde afholdes regelmæssige Møder for den samlede Rigsdag, paa hvilke Udenrigsministeren skulde aflægge Beretning om de udenrigspolitiske Spørgsmaal, som maatte foreligge, og om disses Behandling, ligesom Rigsdagens Medlemmer selvfølgelig skulde have Adgang til i disse Møder at fremdrage Sager og stille Forespørgsler til Ministeren.

Denne Plan har imidlertid ikke vundet Tilslutning, hvorimod Flertallet har samlet sig om en Opfordring til Udenrigsministeren om Fremsættelse af et Lovforslag, hvorefter et udenrigspolitisk Nævn, sammensat af begge Rigsdagens Ting, skal have nogen Adgang til at behandle udenrigspolitiske Anliggender. Endskønt dette Forslag (Ændringsforslag Nr. 1) aabenbarer en Erkendelse af den tilstedeværende, uholdbare